

3.6 diagnostische peilingen

Peiling 7

Onderzoek open beweringen

Materiaal: Schrijfmateriaal.

Opdracht: We schrijven op een vel papier een aantal open beweringen (stipsommen) uit de tafels die tot op dat moment aan de orde zijn geweest.

Bijvoorbeeld: $.. \times 3 = 15$ en $8 \times .. = 24$ (gemakkelijke en moeilijke door elkaar).

Het geval $.. \times 0 = 0$ en $5 \times .. = 0$ kan hier eveneens opgenomen worden. We moeten ons wel realiseren dat $.. \times 0 = 0$ met zijn oneindig aantal oplossingen het kind in verwarring kan brengen. We zeggen tegen de leerling: Je vult meteen de antwoorden van de sommen in. Wat je niet weet, sla je even over.

Observatie: Zijn er weinig foute of onbeantwoorde sommen, dan gebruiken we voor die puntsommen flitskaarten en doen peiling 8.

Worden er veel fouten gemaakt dan laten we de som hardop uitrekenen en gaan we materiaal gebruiken (peiling 8a).

Peiling 8

Open beweringen op flitskaarten.

Materiaal: Flitskaarten.

Opdracht: De sommen die overgeslagen zijn of waarop een fout antwoord is gegeven, schrijven we op kaartjes apart op.

We laten een som zien, vragen het antwoord en draaien daarna de kaart om en laten het antwoord zien.

Sommige kinderen geven met de sommen op flitskaarten het goede antwoord. Bij de foute antwoorden komt heel vaak aan het licht dat er een verkeerde bewerking is toegepast. In zo'n geval wordt de leerling individueel geholpen.

Zie herhalingsprogramma hoofdstuk 3, oefening 9.

Peiling 8a

Open beweringen met materiaalgebruik

Materiaal: Tafelstroken of inwisselblokken.

Opdracht: We schrijven de som op $.. \times 3 = 15$ en vragen: Hoeveel drieën zitten er in 15? Na het antwoord controleren we de som met het kind: is $5 \times 3 = 15$? Ja, dus je hebt het goed. Komt er geen juist antwoord, dan laten we de tafel van 3 opzeggen. Is 2×3 goed? Dan heb je maar 6. Ga maar verder totdat je de uitkomst vindt.

Lukt dit ook niet, dan leggen we 5 stroken van 3 op een stapeltje door elkaar heen.

We lichten toe: Dit zijn 15 losse; in repen van 3. Hoeveel repen van 3 zijn er nodig om 15 te krijgen?

Als dit moeilijkheden oplevert, dan doen we oefening 13 van het herhalingsprogramma.

Aansluitend herhalingsprogramma

Bij de peilingen 7 en 8 sluiten aan de oefeningen 13 en 14 van het herhalingsprogramma.

Peiling 9

Controle op het paraat hebben van delingen uit de deeltafels

Materiaal: Een vel papier met delingen uit de deeltafels, zowel de gemakkelijke als de moeilijke.

Afhankelijk van de tot dan geleerde deeltafels:

een vel waarop delingen uit de tafels van 1 t/m 5 en 10 (werkblad 3.64);

een vel waarop delingen uit de tafels 6 t/m 9 (werkblad 3.65);

een vel waarop delingen uit alle tafels van 1 t/m 10 (werkblad 3.66).

Het deeltal is steeds ten hoogste tien keer de deler (dus maximaal: $70 : 7$; $90 : 9$).

Aansluitend herhalingsprogramma

Peiling 10

Aansluitend herhalingsprogramma

Opdracht: Begin boven aan de bladzij; kijk goed naar elke deling. Als je het antwoord weet, schrijf je dit er achter. Maar alleen als je het direct weet, zonder erbij te hoeven nadenken.

Als je het niet meteen weet, sla je de som over en ga je naar de volgende.

Observatie: Zijn (bijna) alle sommen geautomatiseerd, dan kunnen enige werkbladen gemaakt worden.

Zijn er een klein aantal sommen met een fout antwoord of zonder antwoord, ga dan na of deze betrekking hebben op bepaalde deeltafels.

Indien ze geen betrekking hebben op één bepaalde tafel, dan schrijven we de foute of onbeantwoorde sommen op flitskaarten. Zo'n kaart heeft het formaat van een systeemkaart, met aan de voorzijde de deelsom en aan de achterzijde het antwoord. We laten zo'n flitskaart zien, de leerling rekent uit, en zegt het antwoord. Is dit goed dan leggen we de kaart weg. Is het antwoord fout, dan draaien we de kaart om en laten het antwoord zien.

Daarna laten we nogmaals de voorkant zien; de leerling herhaalt som en antwoord. Hierna pakken we de volgende kaart.

Elke kaart met som waarvan de leerling het antwoord weet, wordt op een aparte stapel gelegd. Zo ziet het kind, hoeveel sommen hij nu al beheerst.

Kaarten met sommen die de leerling niet direct kent, worden achter aan de stapel gelegd die nog aan de beurt moet komen. Zo komt zo'n kaart een tweede keer aan de beurt.

Als een leerling veel sommen niet blijkt te weten, zoals bijvoorbeeld $24 : 6$ maar wel met de toelichting: hoeveel zessen gaan er in 24? dan kunnen we doorgaan met peiling 8.

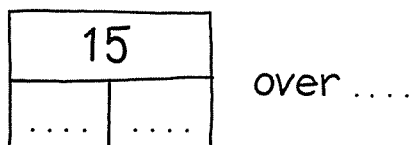
Bij peiling 9 sluit aan oefening 15 van het herhalingsprogramma.

Delingen met rest

Materiaal: Blokjes, o.i.d.

Opdracht 10a: We zeggen de som $15 : 2$ en vragen: Hoeveel tweeën gaan er in 15? Zodra het antwoord (7) gegeven is, vragen we: Die zeven tweeën, hoeveel is dat? Nadat het antwoord gegeven is, vragen we: Hoeveel heb je dan nog over?

Opdracht 10b: We doen hetzelfde als in 10a, maar nu tekenen we er een schema bij.

We geven de opdracht om 15 eerlijk te verdelen

Opdracht 10c: We doen hetzelfde als in 10a, maar nu met blokjes.

We geven de leerling 15 blokjes en vragen om deze blokjes in twee gelijke groepjes te verdelen die zo groot mogelijk zijn.

Daarna vragen we hoeveel blokjes er over blijven.

We herhalen 10a/b of c met enkele andere delingen.

Lukt 10a niet, dan nemen we 10b. Als dit ook moeilijkheden oplevert, dan doen we het met opdracht 10c.

Bij peiling 10 sluiten aan de oefeningen 16 en 17 van het herhalingsprogramma.